

Daniel Aranduka - Papapy Mokōipa Mokōi haḡua'ẽ haḡua'ẽ haḡua'ẽ haḡua'ẽ'ẽ Montōiva peteĩ haḡua'ẽ Mokōi haḡuáva

*Ojepe'a umi Yvoty Porãite William Miller Hechapyre Maranduhára rehegua:
Peteĩ Jehechajey Kwatia'atã Adventismo Ñembyasy rehe pe "Mba'e Rendy
Guasu" gui ha pe Henói Jepyty'u haḡua umi Añetegua Pyenda kuérape*

Jeff Pippenger

2024-01-26

Umi joya William Miller sueñopegua ohesape joýta diez jey iporãve haḡua umi Millerita kuéra rembiasakuepe ohesapé haguéicha. Umi Millerita kuéra ñentendekuaa pe arandu oñembohetavéva'ekue ñemombe'upykuérape rehegua hekopete va'ekue, ha katu ndojehu'ei va'ekue ipaite haḡuáicha. Oñemoĩvo ñentendekuaa peteĩ marco histórico hesakãvéva ryepýpe, upéva ohechauka mba'e hembiapo pohýive, ndaha'ei aõnte omyasãigui umi añetegua profético ojehechaukáva umi joya rupive, síno avei oguerúgui pe prueba umi pa virgen paha ára guápe ḡuarã. Pe ñentendekuaa Millerita rehegua ojehechauka umi mokōi cuadro pionero ári (1843 ha 1850). Mokōivéva cuadro ha'e va'ekue peteĩ cumplimiento umi tabla oñeprofetisáva Habacuc capítulo mokōi-pe, ha pe hecho umi cuadro ha'e hague pe cumplimiento Habacuc rehegua, ha avei ko'ã añeteguaete voi ha'e hague umi añetegua ypykue Adventismo rehegua, ojehechauka upéicha voi Profecía Espiritu rupive.

Oñemboheta porãve va'ekue mbykymi umi añetegua ypykuéra pe mimbipa guasu rehe, umi Millerita-kuéra oḡuahẽvo peteĩ kuaapy pe santuario yvágape guare ha umi añetegua ojoajúva pe santuario rehe, upe ñembyasy guasu rire 22 jasypa 1844-pe. Péro Adventismo ohasa rire peteĩ tekopy Laodicea-pegua 1856-pe, ha ipahápe ombotovévo "umi siete tiempo" 1863-pe, ogueraha chupekuéra pe desiérto Laodicea-pe. Ndaipóri añetegua ñĩimportanteva oñemosẽ va'ekue Adventismo rupive umi ary 1850 guive. Nde reikóiramo upe je'e rehe, upéicharõ ehechauka mba'érepa ndaha'ei añete.

Umi Millerita-kuéra oikuaa porã kuri Daniel mokōiha capítulo rehegua, péro ñentendimiento ipyahuvéva ha ndahetái va'ekue. Adventismo araka'eve ndohasái pe entendimiento Millerita-gui. Ko árape ikatu ojehecha opa umi poapy tetãnguéra ojehechauka haḡua Daniel capítulo mokōi-pe, ha avei pe simbolismo Daniel oñembo'e haḡua ontende haḡua pe ñemimby Nabucodonosor kerayvoty rehegua. Upe ñemimby ohechauka pe paha marandu profético ñemimby, (opa umi proféta-kuéra ohechauka umi ára paha), ha pe paha ñemimby profético ha'e upe Juan ohenói va'ekue pe Jesucristo Ñemombe'u. Upe ñemimby ojepe'a haḡua ñembotýgui pe "ára oḡuahẽmbaitéma" jave, michĩmi mboyve probation oñembotýmbaitévo, ha upe ñemimby ko'ãḡa ojepe'a hína ñembotýgui, umi oiporavóva ohecha haḡuápe ḡuarã.

Pe entendimiento Miller-gua “pe ára pukukue” rehegua Daniel kuatione’ême oñemombe’u va’ekue inspiración rupive hekojojaha haña, hákatu ary 1901 peve, pe Adventismo oñepyrũ peteĩ proceso ohejareko haña upe añetegua ypykue, ha ary 1930 rupi pe Adventismo ojevýma jey pe ymaite guare perspectiva protestante-pe, he’íva “pe ára pukukue” orepresentaha Cristo rembiapo itupaópe. Upe perspectiva satánica rehe, Espíritu de Profecía he’i ouhague “umi ánhel-gui oñemosẽ va’ekue yvágagui.” Ko árape pe perspectiva correcta Miller-gua “pe ára pukukue” rehegua ikatu ojehecha ndaha’ei paganis mo símbolo aõnte ramo, síno avei Adventismo pu’ãre símbolo ramo, oguerúva pe mbotavy guasu umi ndohayhúivape pe añetegua.

Umi Millerita-kuéra ojejogua ára hekoitépe haña opa haña umi mokõi su ha mbohapy sua ary, ha pe Adventismo, upe Guasu Jepy’apy rire pya’e, ohechakuaa tesape ojupivéva ojoajúva upe profesia ndive; hákatu, iñemboyke haguére umi “pokõi jey”, ary 1856 guive 1863 peve, ha ko ára peve voi, ndohechái hikuái mba’eveichagua tesape oñemotenondéva pe doctrina-gui he’íva hikuái ha’cha ijyvyra mbyte ha ipyenda. Ko árape umi “pokõi jey” ikatu ojehecha, (umi ohechaséva rupive), oña joaju haña peteĩchaite opaite período de tiempo profesia mokõi su ha mbohapy sua ary rehegua ndive.

Umi peteĩha irundy pa porundy ary rehegua ohechauka yvy opytu’u jey haña káda pokõiha añope, oñembopyahu hañaicha siete jey. Umi irundy ciento noventa ary ohechauka ndaha’ei peteĩ tiempo jeike hañaante Israel yma guarépe ãarã, ha katu oikuaauka avei mboy ary pe ñemongu’e ñandejára rembiapoukapy rehe, ome’ẽ haña yvýpe opytu’u, ohasáta haña oñembyaty pe setenta ary pukukue yvy ndojehejái hague opytu’u haña (ha upéva hina pe ñembyaty aja pe ñemongu’e upéva). Pe semána Cristo omombaretéva pe ñe’ême’ẽ ojejapo mbohapy ary ha mbyte pe kurusúpe peve ha mbohapy ary ha mbyte pe kurusu rire. Upe semánape Cristo ombyaty va’ekue opa tavayguakuérape, he’i haguére ñemopu’ãramo yvate gotyo, ombyatytaha opa tavayguakuérape.

Ko’ága hina ko yvy arigua husgádo: ko’ága oñemosẽta okápe ko yvy arigua mburuvicha guasu. Ha che, yvýgui chejehupi ramo, ambyatýta opa tavayguakuérape che rendápe. Juan 12:31, 32.

Mokõi sua ha po mokõipa ary oĩ haguépe Cristo omombarete haña pe ñe’ême’ẽ ha ombyaty haña yvypórape Hendápe, ohechauka pe mokõi sua ha po mokõipa ary Tupã omyasãi hague Ipuévlope opu’ávape, pe iñe’ême’ẽ rehegua joavy rupi. Pe “siete tiempo” ojeporúva pe Israel rréino yvateguáre, ohechauka pe ñemyasãi mokõi sua ha po mokõipa ary pukukue, oñepyrũva’ekue 723 ary Cristo mboyve ha opa va’ekue 1798-pe. Pe ary 538 omboja’o ko mokõi período ha omoheñói mokõi período ojoapýva peteĩ sua mokõi sua po ary pukukue. Pe peteĩha período ohechaukáva pe santuario ha pe ehérsito jeipyru paganis-mo rupive, ha pe mokõiha pe jeipyru ojepapóva papalismo rupive.

Pe “siete tiempo”, dos mil quinientos veinte ary, ojepysóva pe rréino yvate gotyo rehe oñepyrũva 677 a.C.-pe ha opa 1844-pe, opa kuri 22 jasypa 1844-pe. Kóva ha’e peteĩ símbolo pe ñe’ême’ẽ ñembyai rehegua, ha oñemohu’ã pe jubileo trompéta osapukáiva rupive, peva’erã ojetokáva pe Ñemoheñói Ára-pe. Pe Ñemoheñói Ára antitípico oñepyrũva 22 jasypa 1844-pe ohechauka peteĩ

ára pukukue. Ha'e pe ára pukukue pe Huísio Investigativo rehegua, ha upe ára pukukue aja pe jubileo trompéta ojoajúva pe siete marangatu jere rehe ndive va'erã osapuka.

Ha umi ára pe séptimo ánhel ñe'ẽ rehegua, ha'e oñepyrũ vove ombopu, Tupã remimokañy oñemohu'ata, he'ihaguéicha hembiguái profétakuérape. Apocalipsis 10:7.

Pe séptimo Trompeta oñehendu haña, oñepyrũva'ekue 22 jasypa 1844-pe, orrepresenta pe Trompeta del Jubileo pe ciclo sagrado de siete rehegua, he'iháicha oñemoĩ Lévitico veinticinco-pe. Umi Millerita ipahápe hekoi'tépe oĩkuri pe fecha rehe pe profesía dos mil trescientos años rehegua, ha Adventismo oikuaa haña hetave hese upe riremí pe Gran Decepción rire, péro ko árape Miller "joya" pe período dos mil trescientos años rehegua omimbi diez veces hetave. Káda característica profética umi siete períodos rehegua ojejuhúva pe período dos mil trescientos años ryepýpe, oguereko peteĩ conexión profética directa umi dos mil quinientos veinte años rehe ("siete tiempos"), Lévitico capítulos veinticinco ha veintiséis-pe.

Umi Millerita-kuéra omboyke pe he'íva protestantismo apóstata ha catolicismo, pe "nde retãygua mondaha-kuéra", umi "opu'ã va'ekue ijehegui", ha "ho'a va'ekue" ha'eha peteĩ símbolo Antioco Epífanés rehegua, ha oĩ porã kuri hikuái. Ha'ekuéra oikuaa ha odefende pe añetegua: ha'eha Roma pe Ñandejára ñe'ẽ profético-pe ojehechakáva ramo "nde retãygua mondaha-kuéra omopyendáva pe visión", ndaha'úi peteĩ mburuvicha guasu sirio ojekuaa'ỹva ha tembiasakue-pe sa'ieterei mba'éva omopyendáva pe visión.

Ko árape umi teólogo adventista ombo'e hína pe "nde retãgua mondaha kuéra" ha'eha Antiochus Epiphanes. Ko árape, pe argumento historia millerita-pe orrepresentáva umi yma guare tavayguakuéra pacto guigua, ojehejáva tapykuépe, ndohupyty'i hague ha ndaikatúi hague ontende pe visión (oñemopyendáva pe entendimiento hendaitépe pe "nde retãgua mondaha kuéra" rehe), oñe'ẽjey jey ko'ága umi yma guare tavayguakuéra pacto guigua rupive, ojehejáva tapykuépe jey haña.

Oĩhápe ndaipóri visión, tetãygua oñehundi; ha pe oñongatúva léi, ovy'a ha'e. Proverbios 29:18.

Umi mllerita-kuéra ombo'e porã kuri umi mokõipa poha ha mokõipa ary ("siete tiempo"), Levítico mokõipa seis-pe, ha'eha pe profesía de tiempo ipukuvéva ha ipahaguéva Biblia-pe; ha katu pe Adventismo Laodicense omboyke upe "joya" ary 1863-pe, ha ko árape ikatu ojehecha, (umi ohechasévape guarã), ndaha'úi añoite umi mllerita-kuéra oĩ hague porã ombojekuaa haña umi "siete tiempo" ha'eha pe profesía de tiempo ipukuvéva Biblia-pe, síno avei "pe maldición", ha'éva Tupã poxy, oñemboguata hague mokõivéva Israel retãnguéra ári, pe reino yvatepegua ha pe reino yvýpeguaré.

Ko árape ojehechakuaa umi mokõi pochy añeteguáva rembe'y, pe kuation Daniel rehegua oñe'ẽháicha (ha ambue maranduhára kuéra avei), ha'eha mokõi extremo peteĩ período irundy-pa seis ary pukukuegua rehegua, upe jave Cristo omopu'ãva'ekue pe tupã Millerita, oñembojoguaháicha umi irundy-pa seis ára Moisés oĩ haguére pe yvyty ári oguerohory haña mbo'epy pe tabernáculo ñu rehegua ñemopu'ãrã; ha avei umi irundy-pa seis ary Herodes omoambue jey haguéicha pe tupã, umi fariseo kuéra omombe'úva'ekue iñomongeta Cristo ndive

Ha'e "omoingove jey" rehe, pe ñemopotĩ rupive peteĩ tupão "oñehundiva'ekue" ñemuhára ha viru moambuehára kuéra rupi, ha avei pe ñemoingove jey Itupao yvypóra rehegua, ojejapóva irundy-pa seis cromosoma reheve. Ko árape, umi añetegua pyenda Millerita rehegua oike porã gueteri yma guaréicha, ha ko'ãga ipypukuve diez jey.

Ko ára ikatu ojehecha (umi ohechaséva rehegua), Cristo ojeikuaauka ramo guare ijehe Palmoni ramo (Pe Mombopapahára Hechapyrãva, térã Pe Mombopapahára Ñemimby rehegua) Daniel capítulo ocho, versículo trece-pe, ha'e ohechauka hague joaju peteĩ visión ohechaukáva peteĩ período mokõi mil trescientos ary rehegua ha ambue visión ohechaukáva mokõi mil quinientos veinte ary rehegua. Ojekuaa ramo ko'ã mokõi período profético ojoajuha, ikatu ojehecha ha'ekuéra ojoaju haña peteĩchaite umi mil doscientos sesenta ary kuéra papal mburuvicha guasu rehegua ndive, ha upéva avei ojoaju Daniel doce-pe umi mil doscientos noventa ary ndive ha avei umi mil trescientos treinta y cinco ary rehe ndive, upe versículo mismo-pe.

Oĩ hetaiteve joaju haña profetiápe guaréva umi ára pukukue rehegua, ojejoajúva mokõi visión rehe ndive umi versículo trece ha catorce Daniel 8-pe, ha katu umíva ojehechakuaa umi oipotáva ohecha hañarã añónte. Ha ko árape, opa umi joaju ári umi ára pukukue rehegua, ojeguerojokéva oñondive umi mokõi visión rupive, oĩ pe jehechauka Palmoni réra rehegua (Pe Iporaité Papahára, térã Papahára Ñemimbykuéra rehegua). Umi Millerita-kuéra oĩ porākuri umi mokõi versículo rehe, ha katu michĩkuri iñentendimientope, ha ko árape Adventismo oĩnte pytũmby tuichaitépe haite haña.

Pejejoko pendejújái ha peñemondýi; pesapukái ha pesapukái: oka'u hikuái, hákatu ndaha'ei víno reheve; opyta joa'ỹ hikuái, hákatu ndaha'ei kaguy mbarete reheve. Ñandejára niko oñohẽ pende ári peteĩ ke pypuku espíritu, ha omboty pene resa; umi maranduhára ha pende ruvicha kuéra, umi techahára, ha'e ojaho'i. Ha opa visión oiko peẽme haña peteĩ kuatiañe'ẽ oñembotýva ñe'ẽicha, ome'ẽva peteĩ iñarandúvape, he'ívo: Emoñe'ẽ kóva, ajerure ndéve; ha ha'e he'i: Ndikatúi; oñembotýgui. Upéi pe kuatiañe'ẽ oñeme'ẽ pe ndoikuaáivape, he'ívo: Emoñe'ẽ kóva, ajerure ndéve; ha ha'e he'i: Che ndaikuaái moñe'ẽ. Isaías 29:9–12.

Hermana White ohechakuaa William Miller-pe oñeme'ẽ hague "tuicha tesape" Apocalipsis aranduka rehe, ha katu iñentendimiento Apocalipsis capítulos doce, trece, diecisiete ha dieciocho rehe, añetehápe, ndaikatúi oje'e hekoitépe hague. Umi entendimiento vai ndojehechaukái umi mokõi cuadro sagrado ári, ha katu pe ojehechaukáva Apocalipsis arandúgui, capítulo nueve-gui, ha'e pe "joya" Islam ojehechaukaha umi mbohapy Ay ári.

«Predikadorkuéra ha tavayguakuéra oma'ẽ kuri Apocalipsis arandukáre mba'e kañymbyramo ha sa'ive iñimportante haña ambue Escritura Marangatu pehẽnguégui. Péro che ahecha ko aranduka añetehápe ha'eha peteĩ revelación oñeme'ẽva iñespecial haña umi oikova'eráva ára pahápe guarã, ogia haña chupekuéra oikuaa porã haña hikuái mbo'e hendaitépepa oĩ ha mba'épa hína idovéra. Tupã omboguata William Miller apytu'ũ profecía-kuérape ha ome'ẽ chupe tesape guasu Apocalipsis arandukáre.» Early Writings, 231.

Pe ñe'ẽ "tesape guasu" oĩva Hermana White jehaipykuépe ohechauka heta mba'e. Miller ontende va'ekue Apocalipsis-pe oĩva umi iglésia, umi sello ha umi trompéta, pórke umi ánhel marangatu

“omotenonde inápytu’ũ” ko’ã mba’e rehe. Pe “tesape guasu” oñeme’ẽva’ekue Miller-pe ojejuhu oñerrepresenta haġua umi mokõi tabla sagrado ári, ha umi añetegua doctrinal ha’eva pe “tesape guasu” oñemombe’u haġua ikérape “ita jeguaka” ramo. Adventismo oñeme’ẽ va’ekue upe “tesape guasu” ha oñepyrũ ojaho’i haġua ichupe umi ita jeguaka japu reheve ary 1863 guive. Pe principio rehegua “tesape” ha’e hína “tesape” ha’eha upe Cristo oiporúva ohusga haġua peteĩ tapicha térã peteĩ tavayguakuérape.

Ndaha’úi “tesape” aňonte ohusga peteĩ tetãme, ha katu avei pe “tesape” ikatúva kuri oreko hikuái noñemoñirire hese (ojapohaguéicha 1856-pe, peteĩ techapyrãnte heta apytégui). Ambue tekome’ẽ ojoajúva “tesape” rehe ndive ha’e, pe “tesape” ojeheja haġuáicha osẽva’ekue ogueru haġua peteĩ pytũmby joja haġua. Adventismo ombotove ha omokañy pe “tesape guasu” Tupã ome’ẽva’ekue Miller-pe, upéva ohechaukáva Adventismo pyenda haġua.

“Pe peteĩ ohecháva yvýrupi, omoñe’ẽva opa kuimba’e kuñanguéra korasõ, he’i umi oguerékova ‘tuicha tesape’ rehe: ‘Ha’ekuéra ndopy’arasyi ha ndesorprendeĩ inemeko moral ha espiritual rehe.’ Añetehápe, ha’ekuéra oiporavo hikuái hõga tape tee, ha inanga ojerovia umi mba’e jeguarúpe. ‘Che avei aiporavóta inembotavýva, ha aguerúta hi’ári umi mba’e okyhyjéva hikuái; añehenói ramo, avave norrespondéi; aňe’ẽ ramo, nohendúi hikuái; síno ojapo iváiva che resa renondépe, ha oiporavo upe ndacheroryvéi haguépe.’ ‘Tupã omondóta chupekuéra mbotavy mbaretéva, oguerovia haguã peteĩ japu,’ ndohayhúigui pe añetegua ikatu haġuáicha ojesalva hikuái, ‘ha ojerohory rangue teko joja’ỹre.” Isaías 66:3, 4; 2 Tesalonicenses 2:11, 10, 12.

“Pe Mbo’ehára yvagapegua oporandu: ‘Mba’e engaño mbaretevéva piko ikatu ombotavy akãgui pe ñapensa haġua reñemopyenda porãha pe cimientu añeteguápe ha Tupã omoneĩha nde rembiapo, ha añetehápe katu rejajapo heta mba’e ko yvy arandureko rupive ha reikotevẽ Jehová rehe. ¡Ay, tuichaiterei ningo pe ñembotavy, peteĩ jejuruja porãite opokóva apytu’ũre, kuimba’ekuéra “peteĩ jey oikuaa va’ekue pe añetegua” ojavý jave pe tupãrayhu reko peteĩchagua haġua pe ipytu ha ipokatu rendaguépe; ha oguerovia jave hikuái imba’ereta ha oñembohetave hague chupekuéra mba’e porãme ha ndoikotevẽvei mba’eve, ha añetehápe katu oikotevẽ opa mba’e.” Testimonies, volúmen 8, 249, 250.

Laodicea, Adventismo oikóva’ekue 1856-pe, orrepresenta umi peteĩ jey oñeme’ẽ va’ekuépe “tuicha tesape”, ha ojeheja haġua omoguahẽ chupekuéra “mbotavy mbarete” Segunda de Tesalonicenses-pe guare, upe ajaite oguerovia aja pe fundamento japu ha’ekuéra omopu’ã va’ekue moneda gua’u ha ita jeguaka japu ñemoinge rupive ha’eha Tupãgui oñeordena va’ekue, ha añetehápe katu ha’e peteĩ fundamento oñemopu’ãva yvyku’i ári. Adventismo ha’e “tupao oguerékova’ekue tuicha tesape, tuicha prueba”, péro ha’e peteĩ “tupao” omboykéva “pe marandu Ñandejára” “omondo va’ekue”, ha upe guive ohupyty “ñe’ẽje’e inaranduka’ỹvéva ha ñemoĩ japu ha teoría japu”.

“Ministrokuéra ndoñemomarangatúiva oñemboja’o Ñandejára rehe. Omomba’eguas hikuái Cristo ha ko yvy járape peteĩnte pytu’ũme. Oje’e haġuáicha oguerohory Cristo, upéicharõ jepe omomba’e haġua Barabáspe, ha hembiaopokuéra rupive he’i: ‘Kóva ndaha’úi, síno Barabás.’ Opa umi omoñe’ẽva ko’ã línia, toñangareko porã. Satanás oñemomba’eguas mba’épa ikatu

ojapo rehe. Ha'e oguereko haña py'apy omboykese haña pe joaju Cristo oñembo'eva'ekue toĩ haña Itupãope. He'i: 'Ase jeýta ha aime haña peteĩ espíritu japu hañaicha ambotavy umi ikatúva, haña haña oikuaa haña, ombojovake, omboja, ha ambotavy haña.' Tojeguerohory pe ta'ýra ñembotavy ha testígo japu rehegua peteĩ "tupã ohupytýva'ekue tesape guasu" rupi, prueba guasu reheve, ha upéva tupã omombo pe marandu Ñandejára omondóva'ekue chupekuéra, ha omoneíta umi ñe'ẽjoaju ndaikatumo'ãiva, umi ñemoĩrã japu, ha umi teoría japu. Satanás opuka ijavykuéra rehe, pórke ha'e oikuaa mba'épa añetegua."

"Heta ojepytasóta ñande púlbito-kuérape marandu vai profecía japu rehegua rapykuéri ipopekuéra, hendýva Satanás akãrague añaretãygua guive. Oñemokunu'ũramo py'aro ha jerovia'y, umi ministro jeroviaha katucte ojeipe'áta umi tavayguakuérargui oimo'ãvargui oikuaa heta mba'e. 'Reikuaárire,' he'i Cristo, 'nde jepe, ko nde ára-pe, umi mba'e nde py'aguapýpe guarã! ága katu okañy nde resa-gui.'"

"Upéicharõ jepe, Ñandejára fundamento opyta hatã ha añetehápe. Ñandejára oikuaa umi imba'éva. Pe ministro oñemomarangatúva ndorekói va'erã mbotavy ijurúpe. Ova'erã hesakã haña áraicha, potĩ haña opa mba'e vai ky'águi. Peteĩ ministerio ha prensa oñemomarangatúva ha'éta peteĩ pu'aka omimbi hañaicha añetegua resape ko generaciõn jereko vaívape ári. Tesape, che ermanokuéra, hetaiteve tesape ñaikotevẽ. Pembopu trompéta Sión-pe; pehenduka alarma pe yvyty marangatúpe. Pembyaty Ñandejára ehérsito, korasõ oñemomarangatúva reheve, ohendu haña mba'épa Ñandejára he'íta Ipuéblope; ha'e niko ome'ẽ hetave tesape opavavépe guarã, umi ohendusevape. Toñemongu'e hikuái ha toñembosako'i, ha tojupi pe ñorãirõme—oipytyvõ haña Ñandejárape umi mbarete rekovépe. Ñandejára voi omba'apóta Israel rehehápe. Opa ñe'ẽ japu rehegua oñembochypýta. Umi ánhel kuéra po ombota yvýre umi ñembotavy rape ojejapóva. Satanás muralla araka'eve ndopu'akamo'ãi. Pe ñe'ẽmondo mbhapyha ánhel rehegua oguerúta ñeviktória. Ojejuhuháicha Ñandejára ehérsito Ruvicha omboguejy Jericó muralla, upéicha avei Ñandejára mandamiénto rerekua tavayguakuéra ipu'akáta, ha opa mba'e oñemoiva iñakãre oñemboguejýta. Ani peteĩ ánga jepe oñe'ẽ vai Ñandejára rembiguái kuéra rehe, umi oguahẽ va'ekue hendápe peteĩ marandu yvágargui ou va'ekue reheve. Ani pehekave imarãnguere pejevo: 'Ikatury eterei hikuái; iñe'ẽ hatãiterei.' Ikatu iñe'ẽ hatã; péro ndaha'ei piko tekotevẽva? Ñandejára ojapóta umi ohendúva apysa ryríi, nohenduseĩramo Iñe'ẽ térã Imarandu. Ha'e odenunsiáta umi oñemoiva Ñandejára Ñe'ẽ rehe."

"Satana omoĩ opaichagua mba'e ikatúva ani haña oúpa ñande apytépe, ñande tavayguakuéra apytépe, mba'eve orekóva ñanemongakuaa, ñanemoñe'ẽmbarete ha ñanemokyre'y hañaicha jaheja haña ñane jejavykuéra. Ha oĩ peteĩ tetãygua oguerahátava Tupã arca. Oĩta umi osẽva ñande apytégui ndoguerahamo'ãvéimava pe arca. Péro ko'áva ndaikatúi omopu'ã muralla ojoko haña pe añetegua; pórke upéva oseguíta tenonderã ha yvate gotyo pe pahápeve. Ymave Tupã omopu'ã kuimba'e, ha ko'ága avei oreko kuimba'e opaichagua oportunidad rehegua oha'arõva, oñembosako'iva ojapo haña hembipota—kuimba'e ohótava umi jejoko rupi, umi ha'éva muralla ojejahúva ñai'ũ ndoguerekoiva mbarete reheve añoite. Tupã omoĩ vove Ijespíritu kuimba'ére, omba'apóta hikuái. Ha'ekuéra oporomoherakuãta Ñandejára ñe'ẽ; omopu'ãta ijayvu trompétaicha. Pe añetegua ndoguejýi mo'ãi térã ndohejáiri mo'ãi ipokatu ha'ekuéra pópe. Ha'ekuéra ohechaukátava tavayguakuérape hembiaipo vai, ha pe óga Jacob-pe

hembiangaikuéra.” Testimonies to Ministers, 409–411.

Ojehechakuaa haña pe símbolo satánico “pe ára ha ára” rehegua Cristo símbolo ramo ha’e hína oñemomba’eguas haña “Cristo ha ko mundo tupãme peteĩ jepe ñe’ẽme. Oikuaaukãramo jepe ohupytyha Cristo, oguerohory Barabáspe, ha hembiapokuéra rupive he’i: ‘Ndaha’ẽi ko Kuimba’e, síno Barabás.’” Umi añetegua ojehechaukáva kuri Miller képe “itaju porãite” ramo, ha avei ojehechauka porãva mokõi mesa marangatu ári, ha’e hína pe “tesape guasu”, Miller-pe oñeme’ẽ va’ekue, ha Adventismo omboykéva’ekue.

He’i hikuái omomba’eguasua Cristo peteĩ símbolo satánico reheve, ha he’i hikuái oñembo’yha hína Tupã fundamento ári, ha upéicharõ jepe, upéva ha’e peteĩ fundamento japu oguerúva jejavy mbarete opa umi oñembo’yvape pe estructura doctrinal vai ári. Ndipóri mba’e pyahu kuarahy guýpe, ha Israel ko’ãgagua oñemboguata rei hína Israel ymaguare pypore profético rupi.

“Peteĩ mba’e ombohasa asy che ánga: pe tuicha falta Tupã mborayhúpe, okañýva ára pukukue ojejokógui tesape ha añetegua, ha umi rembiapo ojavova’ekue kyre’yme rembiapópe, umi, jehechakuaa ári oñembojoapy jehechakuaa, omoĩva’ekue peteĩ jeheko ojokóva haña pe tembiapo marandu rehegua Tupã omondova’ekue. Ahechauka chupekuéra pe tetã judía ha aporandu, ¿jahejáta piko ñane ermanokuérape ohasa haña upe tape peteĩteĩ guive pe resistencia ára pytũmegua rupi, pe hu’ã peve gracia ára? Oĩramo araka’eve peteĩ tavayguakuéra oikotevẽva ñangarekohára añete ha jeroviaha, noñekirirĩmo’ãiva, osapukáitava ára ha pyhare, omombe’u joa haña umi ñe’ẽmondýi Tupã ome’ẽva’ekue, ha’e hína umi Adventista Ára Pokõihagua. Umi oguerekova’ekue tesape tuicha, oportunidad jehovasa pyrusu, umi, Capernaum-icha, oñemopu’ã va’ekue yvágape privilegio rehe, ¿oñemboykétapa ñakãrapu’ã’ygui pytũme oñembojogua haña pe tuichaite pe tesape ome’ẽmbyre?”

“Ajerure ñane pehenguekuérape oñembyatýtavape Conferencia General-pe oikuaase haña ha ojapysaka haña pe marandu oñeme’ẽva Laodiceaguápe. ¡Mba’eichaitépa hikuái yvyty’y rehegua! Ko mba’e oñemoĩma pene renondépe jey ha jey, péro pende py’aro pene condición espiritual rehegua ndaha’ẽi gueteri pypuku ha hasyetéva ikatu hañaicha ogueru reforma. ‘Nde ere: Che niko che rico, ha che mba’e heta, ha ndaikotevẽi mba’eve; ha nderekuaái ndeha’eha reñembyasy hañaicha, ñembyahýi, mboriahu, tesatũ ha opívo.’ Pe jejavy ñandejehe oúva oĩ ñande iglesia-kuéra ári. Heta tapicha rekove religioso peteĩ japu.” Manuscript Releases, volúmen 16, 106, 107.

«Capernaum» vaekue pe táva Jesús oiporavova’ekue irõrã táva tee ramo.

“Capernaúmpe Jesús oiko umi intervalo de Sus viajes ou ha oho haña, ha upéicha ojekuaa haña ‘Ivaekue teeterõva táva’ ramo. Oĩkuri mar Galilea rembe’yre, ha hi’aguĩ porã Gennesaret ñu porã rembe’ykuéra rehe, ndaikatúiramo jepe he’ise oĩhague hese voi.” El Deseado de Todas las Gentes, 252.

Cristo oiporavo Cafarnaúm, yma guaré oiporavo haguéicha Jerusalén.

Ha ita’yrape katu ame’ẽta peteĩ ñemoñare’y, che rembiguái David oguereko haña peteĩ tesape tapiate che renondépe Jerusalénpe, pe táva che aiporavova’ekue amoĩ haña che rera upépe. 1 Reyes 11:36.

Cristo oiporavo Adventismo-pe táva ramo ary 1844-pe, ha 1863 peve Adventismo omopu'äjey va'ekue pe táva "Jericó", peteĩ símbolo py'aguapy ha mba'erepyheta Laodiceagua rehegua. Yma Israel rehe oiko haguéicha, upéicha avei Israel ko'ágagua rehe. Adventismo oguerovia ha'ekuéraha Tupã táva especialgua tavayguakuéra, péro omboyke hikuái pe "tuicha tesape" ome'ëva pe prueba tavayguarekógui. Shilo-peguáicha, Elí, Hofni ha Finees tiempope, Adventismo ojehusgáta pe "tuicha tesape" rehehápe, pe oñeme'ë va'ekue chupekuéra oportunida oguerovia haña.

"Umi ta'yra ramo oje'e va'ekue Tupã rehegua apytépe, mboýpa michĩ paciencia ojehechauka, mboýpa ñe'ë ro'y asýva oñeñe'ë, mboýpa je'e vai oñemosë umi ndaha'éivare ñande jeroviapy rehegua. Heta ohecha umi ambue tupaope oñvape angaipa guasu rojapóvakuéra ramo, ha Ñandejára katu ndaha'ei upéicha ohecháva chupekuéra. Umi upéicha ohecháva ambue tupaogua kuérape, tekotevë oñemomirĩ Tupã po mbarete guýpe. Umi ha'ekuéra ombojovakeva'ekue ikatu orekóne kuri sa'i tesape, mbovymi oportunidad ha privilegio. Orekórire hikuái pe tesape heta ñande tupaogua membrokuéra oguerékova va'ekue, ikatuva'erāmo'ã oñakārapu'ã pya'evévo, ha iporāve ohechauka haña ijeroviapy ko yvy arapýpe. Umi oñemomba'eguasúva itesape rehe, ha upéicharõ jepe ndoikóiva ipype, Cristo he'i: 'Che katu ha'e peẽme: Tiro ha Sidónpe ñuarã hasy'ive'yta pe mbojovake árape, peẽme ñuarã rangue. Ha nde, Capernaum [Adventista Kuéra Ára Poteĩha rehegua, heta tesape orekóva], yvágape rehupyty va'ekue [privilegio rehegua], añaretã peve reguejyta; pórke umi tembiapo mbarete nde pype ojejapo va'ekue, Sodómape ojejapóne riremó'ã, opytáta kuri ko ára peve. Che katu ha'e ndéve: pe mbojovake árape Sodoma retãme ñuarã hasy'ive'yta, ndéve ñuarã rangue.' Upérõ Jesús ombohováĩ ha he'i: 'Aguýje ndéve, che Ru, yvága ha yvy Jára, reñomi haguére ko'ã mba'e umi arandu ha iñarandúva [ijuehegui oimo'ãháicha], ha reikuaaukágui mitã'ipe.'"

"Ha ko'ágã, peẽ pejapo haguére opa ko'ã mba'e, he'i Ñandejára, ha che añe'ë pendéve, apu'ã pyhareveeté guive ha añe'ë, péro peẽ ndapehendukuri; ha ahenói peẽme, péro peẽ ndapembohováikuri; upévare ajapóta ko óga rehe, oñembohérava che rérape, pype pejeroviáva, ha pe tenda ame'ë va'ekue peẽme ha pende ru kuérape, ajapo haguéicha Silo rehe. Ha pomombóta che resa renondégui, amosë haguéicha opa pene ryvy kuérape, Efraín ñemoñare pukukue.'"

"Ñandejára omopyenda ñande apytépe temimoĩmbykuéra tuicha mba'éva, ha umíva oñemboguata va'erã, ndaha'ei yvypóra arapyguakuéra remimoĩmby oñemboguataháicha, síno Tupã orden rehehápe. Oñemboguata va'erã hikuái hesakã hañaicha iñemomba'eguasurãnte, ikatu hañaicha opa mba'éicha rupi oñesalva umi ánga okañymbáva. Tupã retãyguakuérape ou Espíritu rembiapokue teeche, ha upéicharõ jepe heta ndojapysakái haguéicha umi peteĩha'ë haña, ñemomrandu ha ñemoarandu rehe."

"Ani pehendúke ko'ágã kóva, pe tetãgua tavy ha iñakã'yva; peerekóva tesa, ha ndapehecháĩ; peerekóva apysa, ha ndapehendúi: ndapekyhyjeĩ piko chégui, he'i Ñandejára; ndaperyryĩ piko che renondépe, che amoĩva vyku'i yguasu rembe'ýpe opa ára guarã ñembýĩ ramo, ani haña ohasa; ha imondýiramo jepe iñapytĩmby, ndaikatúi ipu'aka; osapukáiramo jepe, ndaikatúi ohasa hi'ári? Péro ko tetãgua oguereko peteĩ korasõ opu'áva ha iñe'ëreíva; opu'ã hikuái ha oho. Ha ndo'ei hikuái ipy'apýpe: Ñakyhyje ke ko'ágã Ñandejára ñande Jára gui, pe ome'ëva ama, pe

peteĩha ha pe pahápe ouva, hi'áraitépe; ha'e oñongatu ñandéve pe tembiapópe hi'arapokõi oñemoĩmava. Pende tekoañágui ojere mombyry ko'ã mba'e, ha pende angaipa ojoko mba'e porã pendégui.... Ndojovakei hikuái pe káusa, pe tyre'ỹ rembiapo, upéicharõ jepe oñakãrapu'ã; ha imboriahúva derécho ndojovakéi hikuái. Ndapohano mo'ãi piko ko'ã mba'ére? he'i Ñandejára; ndaipochyjevym'o'ãi piko che ánga peteĩ tetã péicha rehe?"

“¿Pa ñandejára ojejopýne he'i hañua: ‘Ani reñembo’e ko tetãygua rehehápe, ani rehupi sapukái térã ñembo’e hesekuéra rehe, ha ani avei rejapo che renondépe ñemomorã: che ningo ndahendumo’ãi ndéve’? ‘Upévore umi ama oñembotove, ha ndaipóri ama pahague.... ¿Nderejeruremo’ãi piko chéve ko ára guive: Che Ru, nde hína che mitãrusukue raperã?’”
Review and Herald, 1 de agosto de 1893.

Romoñe’ëta upe “tuicha tesape” oñeme’ë va’ekue William Miller-pe Apocalipsis aranduka rehe, pe artículo oúvape.

“Oúvo Cristo oupe ko yvy arigua apytépe ohechauka hañua pe jerovia añetegua, ha omomba’eguas hañua umi principio oisãmbyhyva’erã yvyporakuéra korasõ ha heko, japu ojapyhyma va’ekue pypukueterei umi oguerékóvape tuicha tesakã, upévore noikumbýivéima pe tesakã, ha ndoguerékói mba’eveichagua py’a hañua oheja hañua ypykue reko añeteguáre. Ha’ekuéra omboyke Mbo’ehára yvagagua, omosãingohéi Tupã Ñandejára gloria rehegua, ikatu hañuáicha oguereko meme hañua ijeheguiete umi jepokuaa ha umi mba’e ojejapóva iñakãgui. Pe espíritu añete hañua upeichagua ojehechauka avei ko’ãgã yvy ape ári. Yvyporakuéra ndohayhúi oikuaase añeteguáre, ani hañua oñembopy’aju ijepokuaa, ha ani hañua oguahẽ peteĩ tembiapo pyahu rekópe. Yvypóra rekópe oĩ tapia peteĩ ikatúva ojavy hañuáicha, ha yvyporakuéra iñakãnguéra rehegua ha ikuaapy yvypóra rehegua ohupi jepi eterei, peteĩháicha umi mba’e Tupãgua ha opa’ỹva ndojehechakuaái ni nomomba’ei.” Counsels on Sabbath School Work, 47.